

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
MADANIYAT VAZIRLIGI
O‘ZBEKISTON DAVLAT KONSERVATORIYASI HUZURIDAGI
BOTIR ZOKIROV NOMIDAGI MILLIY ESTRADA SAN’ATI INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”

**O‘zDK huzuridagi Botir Zokirov
nomidagi Milliy estrada san’ati
instituti rektori**

A. Mansurov

2024 yil “30” *avgust*

Ro‘yxatga olindi: № BD 60210900-1.01

KOMPOZITORLIK SAN’ATI
FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi: 200 000 - San’at va gumanitar fanlar

Ta’lim sohasi: 210 000 - San’at

Ta’lim yo‘nalishi: 60210900 - Bastakorlik san’ati

Fan/modul kodi KS1817		O'quv yili 2024-2025	Semestr 1-8	ECTS-Kreditlar 17	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 2	
1.	Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Kompozitorlik san'ati		240	270	510
2.	I. Fanning mazmuni				
	<p>Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga cholg'ular haqida mukammal bilimlarni o'rgatishdan iborat. Bu fan o'quv rejalariga muvofiq belgilangan semestrlarda yakka mashg'ulot tarzida o'tiladi va keyingi semestrlarda o'rganiladigan – “Partitura o'qish”, “Cholg'ushunoslik”, “Cholg'ulashtirish” kurslarini yanada chuqurroq, mukammal o'zlashtirib olishlariga katta yordam beradi.</p> <p>Fanning vazifasi – nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, musiqa va undagi jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.</p>				
	II. Asosiy qism				
	Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi				
	Kirish				
	1-mavzu. Kirish. Melodik va garmonik mashqlar				
<p>Musiqada melodiya va garmoniya tushunchasi. Sodda mavzularning g'oyaviy-estetik ifodasi. Fortepiano uchun sodda shakllarda mavzu yozishning o'ziga xos xususiyatlari. Tugallangan asar misolida – fortepiano uchun Preljudiyalar, fortepiano jo'rligida turli cholg'ular uchun kuylar, ayrim cholg'ularga yakka kuylar (estrada-jazz yunalishidagi melodiya namunasi sifatida).</p>					
2-mavzu. Fortepiano uchun 2 ta prelyudiya yaratish. Asarning ijrosini tayyorlash. (ikkinchi prelyudiya Estrada jazz yo'nalishida)					
<p>Musiqada sodda shakl tushunchasi. Davriya, o'rta qism, repriza. Sodda shakllarning g'oyaviy-estetik ifodasi. Fortepiano uchun sodda shakllarda asar yozishning o'ziga xos xususiyatlari. Tugallangan asar misolida – fortepiano uchun Preljudiyalar, fortepiano jo'rligida turli cholg'ular uchun kuylar, ayrim cholg'ularga yakka kuylar (estrada-jazz yunalishidagi melodiya namunasi sifatida).</p>					
3-mavzu. Yakka cholg'u uchun solo yaratish. Melodiya. Oddiy shaklning ekspozitsion qismini yaratish. Oddiy shaklning o'rta qismini yozish. Oddiy shaklning reprizasini yozish. Asarning ijrosini tayyorlash.					
<p>Yakka cholg'u uchun solo yaratish ustida ishlash. Asar shakli ustida ishlash. Tanlangan cholg'uning ijro imkoniyatlarini o'rganish.</p>					

4--mavzu. Damli cholg'u va fortepiano uchun pyesa yaratish. Melodiya, faktura, garmoniya, ritm.

Saksafon, klarnet, truba, trombon cholg'u va fortepiano uchun pyesa yaratish ustida ishlash. Asar shakli ustida ishlash.

5 --mavzu. Oddiy shaklning ekspozitsion qismini yozish. Oddiy shaklning o'rta qismini yozish. Oddiy shaklning reprizasini yozish. Asarning ijrosini tayyorlash.

Davriya, oddiy va murakkab 2 qismli, 3 qismli shakllar. O'rta bo'lak yoki qismlarda kontrast uslubini albatta inobatga olish alohida e'tiborda bo'lmog'i kerak. Tanlangan cholg'uning ijro imkoniyatlarini o'rganish.

Oraliq nazorat

Uslublar xilma-xilligi: Klassik musiqa yoki zamonaviy janrlargacha bo'lgan turli uslublarga moslashish qobiliyati. Berilgan tonal yoki ritmik tuzilmani ishlatib, real vaqt rejimida musiqiy material yaratish qobiliyati.

6-mavzu. Ovoz va fortepiano uchun estrada qo'shiq yaratish. Musiqa va she'riy matn mutanosibligida melodiya yozish. Faktura, gamoniya, ritm.

Estrada qo'shiq janrining o'ziga xos xususiyatlari. Estrada qo'shiq janrining estrada ansambllar va estrada orkestrkar bilan bog'liqligi. Estrada qo'shiq yozishda ovozning imkoniyatlarini tushunish, ovozlarning turini bilish, ijro ko'nikmalarini anglash muhim hisoblanadi. Vokal ovoz hamda cholg'u partiyasi orasidagi o'zaro munosabat bo'lishi shart.

7-mavzu. Estrada instrumental pyesaning oddiy shaklning ekspozitsion qismini yozish. Oddiy shaklning o'rta qismini yozish. Oddiy shaklning reprizasini yozish. Asarning ijrosini tayyorlash.

Davriya, oddiy va murakkab 2 qismli, 3 qismli shakllar. O'rta bo'lak yoki qismlarda kontrast uslubini albatta inobatga olish alohida e'tiborda bo'lmog'i kerak. Tanlangan cholg'uning ijro imkoniyatlarini o'rganish. CUBASE, NUENDO, LOGIC va ProTools dasturlari orqali ijrosini tayyorlash.

8-mavzu. Turli estrada cholg'ular va fortepiano uchun o'zbek xalq va o'zbek professional musiqa asosida pyesa yaratish. Melodiya, faktura, garmoniya, ritm. Oddiy shaklning ekspozitsion qismini yozish.

Estrada cholg'usi va fortepiano uchun pyesa yaratish ustida ishlash. Asar shakli ustida ishlash. Davriya, oddiy va murakkab 2 qismli, 3 qismli shakllar. O'rta bo'lak yoki qismlarda kontrast uslubini albatta inobatga olish alohida e'tiborda bo'lmog'i kerak. Tanlangan cholg'uning ijro imkoniyatlarini o'rganish.

9-mavzu. Oddiy shaklning o'rta qismini yozish. Oddiy shaklning reprizasini yozish.

Davriya, oddiy va murakkab 2 qismli, 3 qismli shakllar. O'rta bo'lak yoki qismlarda kontrast uslubini albatta inobatga olish alohida e'tiborda bo'lmog'i kerak. Tanlangan cholg'uning ijro imkoniyatlarini o'rganish.

Yakuniy nazorat

O'z kompozitsiyasini taqdim etish: O'z ishini ijro etish (shaxsiy yoki ijrochilar yordamida) va o'z ijodiy qarorlarini tushuntirish imkoniyati. Kompozitsiyani muhokama qilish: Musiqiy vositalar, uslub va shakl tanlovini asoslash, komissiya savollariga javob berish qobiliyati.

10-11-mavzu. Sonata shakli. Sonata, fortepiano uchun. Ekspozitsiya 1-qism

Sonata shakli bilan dastlabki tanishtirish ishlari. Sonata turkumida asar yozish ko'nikmasini egallash.

Sonataning 1-qismini ekspozitsiyani yaratish. Ekspozitsiyada kontrastga asoslangan bosh va yondosh partiyalarni ustida ishlash.

12-mavzu. Sonata, fortepiano uchun. Rivojlov.

Sonata shaklining rivojlov qismi. Rivojlovga oid bayon turi. Rivojlovning o'ziga xos xususiyatlari. Rivojlanish printsiplari.

13-mavzu. Sonata, fortepiano uchun. Repriza.

Sonata shaklining repriza qismi. Reprizaga oid bayon turi. Reprizaning o'ziga xos xususiyatlari. Reprizada partiyalarning asosiy tonallikka bo'ysunishi.

Oraliq nazorat

Talaba belgilangan mavzu, uslub yoki janr asosida original kompozitsiya yozishi kerak. Ko'pincha ma'lum shakllardan foydalanish nazarda tutiladi (sonata shakli, rondo, variatsiyalar va h.k.).

14-mavzu. Sonata, fortepiano uchun. 2-qism.

Sonata turkumining ikkinchi qismini yozish. Sonata turkumining ikkinchi qismiga xos xususiyatlari. Lirik xarakterning mavjud bo'lishi. Birinchi qismdan keyingi dramaturgik rivojlanish printsiplari.

15-mavzu. Sonata, fortepiano uchun. 3-qism

Sonata turkumining uchinchi qismini yozish. Sonata turkumining uchinchi qismiga xos xususiyatlar. Finalga xos obrazli xarakterning mavjud bo'lishi.

16-mavzu. Estrada-jazz trio ansambli uchun asarlar yaratish

Asosiy vazifa estrada ansambli uchun asarlar yozish ko'nikmasini hosil qilish. Bunday asarlarni yaratishda turli shakllarini mukammal o'rganib ansambl cholg'u temblari, emotsional tovush xarakteridan kelib chiqib mavzuiarni o'zaro kontrast nuqtai nazaridan hamohang yangrashiga erishishga e'tiborni qaratish kerak.

17-mavzu. Estrada-jazz kvartet ansambli uchun asarlar yaratish (urma-zarbli moslama, bass-gitara, gitara, fortepiano)

Bunday asarlarni yaratishda kvartetning turli cholg'u temblari, emotsional tovush xarakteridan kelib chiqib estrada-jazz uslubidagi mavzuiarni o'zaro kontrast nuqtai nazaridan hamohang yangrashiga erishishga e'tiborni qaratish kerak.

18-mavzu. Estrada-jazz kvartet ansambli uchun asarlar yaratish (urma-zarbli moslama, bass-gitara, fortepiano va yakkaxon cholg'u – saksafon, klarnet, truba, trombon)

Bunday asarlarni yaratishda kvartetning turli cholg'u temblari, emotsional tovush xarakteridan kelib chiqib estrada-jazz uslubidagi mavzuiarni o'zaro kontrast nuqtai nazaridan hamohang yangrashiga erishishga e'tiborni qaratish kerak.

19-mavzu. Estrada-jazz kvintet ansambli uchun asarlar yaratish (urma-zarbli moslama, bass-gitara, gitara, fortepiano va yakkaxon cholg'u – saksafon, klarnet, truba, trombon)

Bunday asarlarni yaratishda kvintetning turli cholg'u temblari, emotsional tovush xarakteridan kelib chiqib estrada-jazz uslubidagi mavzuiarni o'zaro kontrast nuqtai nazaridan hamohang yangrashiga erishishga e'tiborni qaratish kerak.

20-mavzu. mavzu. Estrada-jazz sekstet ansambli uchun asarlar yaratish (urma-zarbli moslama, bass-gitara, gitara, fortepiano va ikkita yakkaxon cholg'u – saksafon, klarnet, truba, trombon)

Bunday asarlarni yaratishda kvintetning turli cholg'u temblari, emotsional tovush xarakteridan kelib chiqib estrada-jazz uslubidagi mavzuiarni o'zaro kontrast nuqtai nazaridan hamohang yangrashiga erishishga e'tiborni qaratish kerak.

Yakuniy nazorat

O'z kompozitsiyasini taqdim etish: O'z ishini ijro etish (shaxsiy yoki ijrochilar yordamida) va o'z ijodiy qarorlarini tushuntirish imkoniyati. Kompozitsiyani muhokama qilish: Musiqiy vositalar, uslub va shakl tanlovini asoslash, komissiya savollariga javob berish qobiliyati.

21-mavzu. Kino musiqasi asoslari.

Badiiy obraz xaqida tushuncha. Kadr va musiqa nisbati. Tayor videolar uchun (30 soniyadan 2 daqiqagacha) video ketma-ketlikning badiiy tasviri uchun kompozitsiya yaratish. CUBASE, NUENDO, LOGIC, ProTools kompyuter dasturlaridan foydalanish.

22-mavzu. INTRO.

Ochilish sarlavxalari uchun 1-2 daqiqa davom etadigan musiqiy kompozitsiya yaratish.

23-mavzu. CODA.

Yakuniy sarlavxalari uchun 1-2 daqiqa davom etadigan musiqiy kompozitsiya

yaratish.

24-mavzu. Asosiy nutq (leytmotiv) ustida ishlash.

Badiy tasvirlar bilan tanishish. Lirik-dramatik janrdagi berilgan film uchun asosiy nutq (leytmotiv) yaratish.

25-mavzu. Asosiy leytmotiv ustida ishlash.

Badiy tasvirlar bilan tanishish. ACTION janrdagi berilgan film uchun asosiy leytmotiv yaratish.

Oraliq nazorat

Berilgan sahna yoki film lavhasi asosida musiqa yozish: Talaba berilgan sahna yoki film lavhasi uchun original soundtrack yaratishi kerak. Ushbu vazifa o'yinchilarning hissiyotlari, atmosfera va hikoyaning mazmuniga mos keladigan musiqa yaratishni o'z ichiga oladi. Musiqiy tema yaratish. Motivlarning rivoji. Asosiy motivni filmning turli qismlarida rivojlantirish va takrorlash.

26-mavzu. Asosiy leytmotiv ustida ishlash.

Badiy tasvirlar bilan tanishish. Komik janrdagi berilgan film uchun asosiy leytmotiv yaratish.

27-mavzu. Qisqa metrajli film ustida ishlash.

Syujet va badiy obrazlar bilan tanishish va tahlil qilish. Qisqa metrajli film uchun musiqa yaratish, badiy aniqlash, leytmotivlarni yaratish. Partiturani yozish.

28-mavzu. Qisqa metrajli film ustida ishlash.

Qisqa metrajli film uchun musiqa yaratish, filmning to'liq uzunligi uchun musiqiy sujet yaratish.

29-mavzu. Musiqiy-elektron kompozitsiya ustida ishlash.

O'rta qismda kontrastli epizod bilan 3-qismli musiqiy-elektron kompozitsiyani yaratish (ekspozitsiya).

30-mavzu. Bitiruv malakaviy ishning ikkinchi qismiga tayorgarlik. Musiqiy-elektron kompozitsiya ustida ishlash. O'rta qismda kontrastli epizod bilan 3-qismli shakldagi musiqiy-elektron kompozitsiyani yaratish (kontrast, epizod, repriza).

Yakuniy nazorat

Talaba o'z soundtrackini ijro etishi yoki uni film lavhasi bilan birga taqdim etishi kerak, shuningdek, o'z ijodiy qarorlarini tushuntirishi lozim. Film uchun to'liq musiqiy kompozitsiya yaratish: Talaba qisqa metrajli film yoki reklama roligi uchun to'liq musiqiy kompozitsiya yaratishi kerak.

31-mavzu. Bitiruv malakaviy (diplom) ishning birinchi qismiga tayorgarlik. Diplom ishi konsepsiyasini ishlab chiqish. (uvertyura, poema, fantaziya parafraz yoki popuri)

32-mavzu. Ekspozitsiya ustida ishlash.

Musiqiy mavzu ustida ishlash. Ekspozitsiya tematizmining metro-ritmik hususiyatlarini aniqlash. Tematizmning garmonik asosi va fakturani tuzilishi.

33-mavzu. Bitiruv malakaviy (diplom) ishning o'rta qismi ustida ishlash.

O'rta qismini yozish. Partiyalarning tafovutiga e'tibor qaratish. O'rta qismining printsiplaridan foydalanish.

34-mavzu. Bitiruv malakaviy (diplom) ishning yakuniy qismi ustida ishlash.

Yakuniy qismini yozish. Partiyalarning tafovutiga e'tibor qaratish. Yakuniy qismga tegishli printsiplaridan foydalanish.

35-mavzu. Bitiruv malakaviy (diplom) ishning yakuniy qismi ustida ishlash.

Asarning yakuniy qismi ichida avj (kulminatsiya) nuqtasini aniqlash.

Oraliq nazorat

Turli cholg'ular tarkibi uchun musiqa yaratish qobiliyati (solist cholg'u, ansambl, orkestr, xor). Uslublar xilma-xilligi: Klassik musiqa yoki zamonaviy janrlargacha bo'lgan turli uslublarga moslashish qobiliyati. Musiqiy materialni turli cholg'ular tarkibi uchun qayta ishlash, uslubiy yaxlitlik va musiqiy ifodalilikni saqlab qolish qobiliyati.

36-mavzu. Bitiruv malakaviy (diplom) ishning ekspozitsiyani orkestrni ustida ishlash.

Asarning cholg'ulashtirilishi ustida ishlash. Cholg'u partiyalarining birlashuvi yoki bo'linishlariga e'tiborni qaratish. Partiturada shartli belgilarni to'g'ri qo'yish.

37-mavzu. Bitiruv malakaviy (diplom) ishning o'rta qismni orkestrlash va uning ustida ishlash.

Cholg'u partiyalarining birlashuvi yoki bo'linishlariga e'tiborni qaratish. Partiturada shartli belgilarni to'g'ri qo'yish.

38-mavzu. Bitiruv malakaviy (diplom) ishning yakuniy qismni orkestrlash va uning ustida ishlash.

Cholg'u partiyalarining birlashuvi yoki bo'linishlariga e'tiborni qaratish. Partiturada shartli belgilarni to'g'ri qo'yish.

39-mavzu. Bitiruv malakaviy (diplom) ishning yakuniy qismni orkestrlash va uning ustida ishlash.

Asarning yakuniy qismi doyrasidagi kulminatsiyani orkestrlash va uning ustida ishlash.

40-mavzu. Bitiruv malakaviy (diplom) ishning final bosqichi.

Asarning taxirlash (shtrihlarni tartibga solish, dinamika, shakl va orkestr bo'yicha yakuniy ish).

Yakuniy nazorat

O'z kompozitsiyasini taqdim etish: O'z ishini ijro etish (shaxsiy yoki ijrochilar yordamida) va Davlat Attestatsiyaga taqdim etish. Musiqiy vositalar, uslub va shakl tanlovini asoslash, komissiya savollariga javob berish qobiliyati.

III. Mustaqil ta'limni tashkil etishning shakl va mazmuni

Mustaqil tahlilni tashkil etishda mazkur fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish mumkin:

- darslik, o'quv qo'llanma, maxsus yoki ilmiy adabiyotlar (monografiyalar, maqolalar) bo'yicha fanlar boblari va mavzularini o'rganish;
- tarqatma materiallar bo'yicha mahruzalar qismini o'zlashtirish;
- avtomatlashtirilgan o'rgatuvchi nazorat qiluvchi tizimlar bilan ishlash;
- yangi musiqiy texnik vositalar va texnologiyalarni o'rganish;
- talabning ilmiy tekshirish (ijodiy) ishlarini (TITI) bajarish bilan bog'liq bo'lgan fanlar bo'limlari yoki mavzularini chuqur o'rganish;
- faol o'qitish uslubidan foydalaniladigan o'quv mashg'ulotlari (ishbilar o'yinlar, diskussiyalar, seminarlar, kollokviumlar va b.).

Mustaqil ta'limni tashkil etishning mazmuni axborot-tahlim resurslaridan, tahlim muassasasida mavjud kutubxona, fonoteka va videoteka jamg'armasidan, reyeditoriyalardan, o'quv laboratoriyalari, ovoz yozuvi studiyalari, teleradiokom'aniya kanallari va kontsert zallaridan unumli foydalanishdan, bajarilgan ishlarning tahlilini bayon etishdan iboratdir. Mazkur fanning xususiyatlaridan kelib chiqib kasbiy mahoratni rivojlantirish va takomillashtirishga qaratilgan vazifalarni maqsadli amalga oshirish ham nazarda tutiladi.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

1. Melodik va garmonik mashqlar ustida ishlash
2. Fortepiano uchun 2 ta Preljudiya ustida ishlash
3. Yakka cholg'u uchun solo ustida ishlash
4. Oddiy shaklning o'rta qismini yozish
5. Oddiy shaklning reprizasini yozish
6. Damli cholg'u va fortepiano uchun pësa yaratish.
7. Ovoz va fortepiano uchun romans yaratish. Musiqa va she'riy matn mutanosibligida melodiya yozish
8. Xalq cholg'u va fortepiano uchun pësa yaratish
9. Fortepiano uchun sonata yozish
10. Sonata, fortepiano uchun. 2-qism
11. Sonata, fortepiano uchun. 3-qism

	<p>12. Sonata shakli ustida ishlash</p> <p>13. Sonata shakliga oid asarlarni tinglash va tahlil qilish</p> <p>14. Orkestr uchun asar ustida ishlash</p> <p>15. Torli kvartet ustida ishlash</p> <p>16. Kamer-vokal asar ustida ishlash.</p> <p>17. Estrada qo'shiqlari ustida ishlash.</p> <p>18. Jo'rsiz xor uchun asar yaratish.</p> <p>19. Yirik janrda simfonik asar yozish</p> <p>20. Yirik janrda simfonik asar ustida ishlash</p> <p>21. Yirik janrda simfonik asarlarni tinglash va tahlil qilish</p>
3.	<p>V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Talaba bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – musiqiy kompozitsiya kursining predmeti – musiqa yaratish; – musiqiy kompozitsiya asoslari, qarama-qarshiliklar, yangilik, mutanosiblik, usullarga solish, garmoniyalashtirish yaxlitligi; – musiqiy asarlarni yaratish jarayonlari; – musiqiy-nazariy tizimlar to'g'risida, notografiya, xor va orkestr yozuvi <i>haqida tasavvurga ega bo'lishi</i>; – orkestr va ansambllar tarkibiga kiritilgan cholg'ular uchun yaratilgan sara asarlarni; – kuylovchi ovozlari, ularning tessiturasini, diapazoni, harakatchanligi va ifodaviyligini; – ijrochilar, rejissyorlar, musiqiy chiqishlarni sahnalashtiruvchilar va rassomlar bilan ishlash asoslarini; – "oltin kesishma" deb nomlanuvchi qonuniyatlarni; – ixtisoslikka mos san'at turining asosiy ilmiy-ijodiy muammolari va rivojlanishining hamda ularning turdosh sohalar bilan o'zaro aloqasini <i>bilishi va ulardan foydalana olishi</i>; – oddiy shakllarda ijodiy ish; fortepiano uchun prelyudiyalar, fortepiano jo'rligidagi torli cholg'ular uchun kichik kuylar yozish; – she'riy matn bilan ishlash, qo'shiq, romans va xorlar uchun vokal asarlari yozish; – sonata shaklida, torli kvartet, orkestr uchun asarlar (uvertyuralar, musiqiy lahzalar) yaratish; – yirik janrdagi cholg'u, vokal-xor va simfonik asarlar (poema, kontsert, simfoniya va boshqalar) ustida ishlash <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak</i>.
4.	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Yakka mashg'ulotlar – Interfaol aqliy hujum – Visual akustik va shahsiy oriyentasiy texnologiyasi – Kollokvium – Ijodiy asar ijrosi
5.	<p style="text-align: center;">VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid ijodkorlik, pedagogik va musiqiy jamoatchilik faoliyatiga nazariy va amaliy tayyorgarlik, keng va turli dasturlarni bilish, nazariy malakalarini o'zlashtirish, mustaqil ravishda partitura ustida ishlash, mustaqil ravishda asar mavzusini yaratishning amaliy tajribasiga ega bo'lishi, mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish. Oraliq va yakuniy nazoratlar fanning xususiyatidan kelib chiqqan xolda 2 marotaba (kollokvium, asar ijrosi) yaratgan asarlarini tinglovi orqali o'tkazilishi mumkin.</p>
6.	<p style="text-align: center;">Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Месснер Е. Основы композиции. М., 2001. 2. Назайкинский Е.В. Логика музыкальной композиции. М., «Музыка», 1982. 3. Евлахов О. Проблемы воспитания композитора. Ленинград.1963 4. Янов-Яновская Н. Узбекская симфоническая музыка. Т., 1980 5. Чулаки М. Инструменты симфонического оркестра. М., 1982. 6. Abdullayeva O. Bastakorlik san'ati. Darslik. T., 2018. <p style="text-align: center;">Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mirziyoyev Sh.M. Madaniyat va san'at sohasining jamiyat hayotidagi o'rni va ta'sirini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida. PF-26.05. 2020 2. Mirziyoyev Sh.M. O'zbekiston Respublikasida milliy madaniyatni yanada rivojlantirish kontseptsiyasini tasdiqlash to'g'risida. PQ-4038 28 noyabr 2018 3. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakatlar strategiyasi. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruza. 2016- yil 7-dekabr. T.: "O'zbekiston", NMIU, 2017.-32 b. 4. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi – T.: O'zbekiston, 2014.–46 b. 5. Turli mualliflar. Jahon va o'zbek kompozitorlarining turli janrlardagi yuzlab asarlari klavirlari, partituralari. 1956-2011. 6. O.Abdullaeva. "O'zbek kompozitorlik ijodiyotida estrada qo'shig'i yaratilishining amaliy masalalari", maqola. "Barkamol avlod shakllanishida san'atning ahamiyati" Yilnomasida, Toshkent, 2010. <p style="text-align: center;">Axborot manbalari</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.youtube.com

	<ol style="list-style-type: none"> 2. http://b2c.uz/catalog/youth/uz/musiq 3. www.musika.uz 4. http://portasound.ru/music-search/musiq-olami 5. www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi xukumat portali. 6. www.lex.uz – O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi.
7.	<p>Fan dasturi Oliy ta’lim yo‘nalishlari va mutaxassisliklari bo‘yicha O‘quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2024 yil «<u>30</u> <u>avgust</u>» dagi <u>1</u> - sonli bayonnomasi bilan ma’qullangan.</p>
8.	<p>Fan/modul uchun mas’ullar: X.Nazarov - O‘zDK huzuridagi B. Zokirov nomidagi MESI “Kompozitorlik va aranjirovka” kafedrası dotsenti, kafedra mudiri I.Pinhasov - O‘zDK huzuridagi B. Zokirov nomidagi MESI “Kompozitorlik va aranjirovka” kafedrası katta o‘qituvchisi</p>
9.	<p>Taqrizchilar: Mansurov A.M. - O‘zDK, “Kompozitorlik va cholg‘ulashtirish” kafedrası professori</p>